

Media a terroryzm

wykład monograficzny

prof..zw.dr hab.. Tomasz Goban-Klas
usgoban@interia.pl

30 godzin
semestr letni 2008-2009

Założenia i cele przedmiotu

Walter Laqueur, napisał: "Jeśli terroryzm jest propagandą poprzez czyn, to dziennikarze oraz telewizyjni reporterzy i operatorzy są najlepszymi kolegami terrorystów." Choć to teza szokująca, czyż nie jest zasadna? Czy nie dzięki mediom i dziennikarzom terroryści zdobywają to, o co im najbardziej chodzi - zastraszenie ogółu, zmuszenie władz do reakcji (choćby była to reakcja narzucenia policyjnego nadzoru nad obywatelami w ramach walki z terroryzmem)? Czy nawet ci dziennikarze, którzy są jawnymi i konsekwentnymi przeciwnikami terrorystów, pośrednio nie przyczyniają się do nadawania im społecznego znaczenia, wyższego statusu, nagłaśniania ich żalów i żądań? Czy władze i politycy nie korzystają z lęków nagłaśnianych przez media? Czy ich nie podsycają? Te pytania stawiane są w wykładzie monograficznym.

Treści programowe

1. Ewolucja terroryzmu: propaganda strachu

- Krótką historią strachów prawdziwych
- Terroryzm niejedno ma imię
- Teatr terroryzmu: prowokacja drastyczna

2. Nienawiść i strachy w globalnej wiosce

- Ryzyka nowoczesnej cywilizacji
- Al-Kaida i globalny Dżihad
- Spirala milczenia i konformizmu
- Spirala nieufności i strachu

Polityczne wykorzystanie strachu obywateli

3. Media: władcy nastrojów i opinii

Media - wszystko na sprzedaż

Suma wszystkich strachów

Media w oczach terrorystów

Arabskie globalne media

Dziennikarska wartość terroryzmu

Oddziaływanie mediów

Media jako źródło stereotypów, mitów i ideologii

4. Terrorwizja

Katastroficzne maratony

"Wstrząsające" jako wydarzenie medialne

Terroryzm w globalnej wiosce

Terroryści jako telewizyjni showmani

5. Medialne instrumentarium terroryzmu

Media rewolucjonistów-terrorystów

Instruktaż - podręczniki i poradniki

Medialne ostrzeżenia, groźby i żądania

Komunikacja wewnętrzna terrorystów

www.terrorism.org

Witryny nienawiści

Listy dyskusyjne i pogawędki

Blogerzy i vblogerzy

E-maile, SMSy i telefony komórkowe

Cyberterroryzm

Gry komputerowe

Muzyczni mudżahedini

Konkluzja

6. Dziennikarze i terroryści - niebezpieczne związki

Na celowniku

Dziennikarskie przypadki i wpadki

Głupie medialne żarty

Objaśnianie i usprawiedliwianie przemocy

Podsumowanie

7. Riposta

Czego rządy chcą od mediów?
Instytucjonalny stres w teatrze terroru
Łęklliwość władzy
Antyterrorystyczny PR, czyli rekomendacje dla sztabów kryzysowych
Jak relacjonować terroryzm w mediach?
Samoregulacja mediów
Nie bójcie się!

Literatura w j. polskim

Białek Tomasz. *Terroryzm. Manipulacja strachem*, Studio EMKA, Warszawa 2005.

Encyklopedia terroryzmu. Muza, Warszawa 2004.

Dobek-Ostrowska, Bogusława i Michał Kuś (red.). *Hiszpania: Media masowe i wybory w obliczu terroryzmu*, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2007.

Hoffman, Bruce. *Oblicza terroryzmu*, przeł. H. Pawlikowska-Gannon, Bertelsmann Media, Warszawa 1999.

Katz, Elihu, Dayan Dawid, *Wydarzenia medialne. Transmisja historii na żywo*, przeł. Hanna Jankowska, Muza, Warszawa 2008.

Rees, Phil. *Kolacja z terrorystą. Spotkania z najbardziej poszukiwanymi bojownikami na świecie*. Tłum. Beata Dąbrowa-Kość i Grzegorz Kość, Universitas, Kraków 2008.

Sageman, Marc. *Sieci terroru*, przeł. Marek Król, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2008.

Tomasiewicz, Jarosław, *Terroryzm. Na tle przemocy politycznej. Zarys encyklopedyczny*, Apis, Ligota 2000

Uczestnictwo w wykładach (60 proc. oceny za obecności, zatem 4 proc. za wykład. Ponadto przesłana praca obj. do 10 stron na temat poruszany w wykładzie - do 40 proc.

Skala ocen

5 – od 80 do 100

4.5 – od 70 do 79

4 – od 60 do 69

3.5 – od 50 do 59

3 – od 40 do 49

Poniżej 40 – 2

Wysyłka pracy na adres tomaszgobanklas@gmail.com

w tytule maila – nazwisko i rodzaj pracy (kwestionariusz lub/i praca)

Wysyłka prac podpisanych na pliku jako załączniki

nazwisko.imie.grupa.nazwapracy.doc (przykładowo
Kowalski.Jan.mediaterroryzm.ZamachwBombaju.doc)

Opracowanie winno być oparte na literaturze tematu, w tym mogą być wykorzystane – lecz nie wyłącznie!!!! – materiały z Internetu. Dołączamy spis wykorzystanych pozycji oraz wprowadzamy cytaty i przypisy.